

guir que en aquells temps desapareixés per sempre aquest organisme.

Cal recordar també quan la vinguda del ex rei a la nostra ciutat, el discurs purament espanyolista que va pronunciar sense recordar-se que estava a Catalunya i que ell també n'era fill.

Hem de fer menció encara, de l'aspecte que té com a polític granollerí, car sobradament tots sabem que la seva actuació ha estat completament desastrosa en tots els llocs per on ha passat. L'any 16 va fer-se amo del nostre Ajuntament amb el crit de *no pagueu*, i el resultat tots el sabem com ha anat.

Al venir l'any 23 la Dictadura Primo-riverista, continuà com si res hagués passat mantenint son cacicat. És en la memòria de tots, com durant aquests anys de dictadura van efectuar-se diversos escor-

colls a casa de significats catalanistes, com es va fer tancar el Foment de la Sardana, i com es transformava, sinó de dret de fet, La Unió Liberal en centre d'operacions de *La Unión Patriótica*. Com gràcies als seus bons oficis ens visitava Primo; Anido, Milà, Baró de Viver, etc., etc., és a dir, tots els enemics més aferissats de la nostra terra.

Nosaltres de la seva vida política podem dir que en tots conceptes hem estat perjudicats. Econòmicament la seva política consistia considerant que el poble, havia de pagar i no podia reclamar, car tot es feia per... dallonses. Això gairebé tothom ho ha pogut constatar.

La conseqüència de la seva política és un gep al Municipi, que costarà déu i ajut per resoldre'l. Sort encara que el poble, passés el què passés, va llançar-se al

carrer per poder salvar part dels seus interessos que ja s'havien hipotecat amb l'emprèstit dels dos milions. Altrament, on serien ja aquests diners? Ben segur que s'haurien inventat qualsevol altra obra pantanosa com el monument de la plaça d'Àngel Guimerà, i hom ja no en cantaria gall ni gallina.

No cal dir que si tots els firmants són com el senyor Torras i pretenen salvar la República, i de més a més els del *grupo selecto* també són així i han d'intervenir en el govern de Catalunya, el nostre President de la Generalitat senyor Francesc Macià estarà ben fresc. Bé caldrà que es cordi les espartenyas, i només que es recordi de com fou rebut a la nostra ciutat el dia 8 de Desembre de l'any 1922.

PERE ROCA

La meva resposta a Amador Garrell, republicà, periodista i del comerç

És a mi, indiscutiblement el menys dotat, a qui correspon la missió de contestar a Amador Garrell en el seu article publicat en el darrer número de «La Gralla».

És a mi, a qui pertoca d'aclarir concretament i categòrica que Amador Garrell **disfrutava dels honors de la franquícia** en l'Escola Municipal de Segona Ensenyança. M'hi obliga la meva condició de ciutadà, i ho exigeix el càrrec amb què vaig ésser honorat, de Representant o Delegat de l'Ajuntament en la susdita Escola; no pas mogut per l'interès que pugui tenir el posar una vegada més a la consideració pública els mèrits personals d'aquest senyor prou conegut, ans bé, com a mida preventiva entronc del professionalisme del joc brut.

I em serà fàcil. Em caldrà únicament fer la transcripció fidel de part de certs articles d'altre temps apareguts en «El Diluvio», i amb la vènia de la Corporació Municipal, reportar quelcom de certes actes del Patronat de l'Escola, avalades per la signatura del senyor Magí Anglés, Josep Marimón, Alfred Canal, Josep Jonch i el propi senyor Vegué, qui actuava de secretari en l'organisme que ens ocupa.

Deia «El Diluvio» en la seva edició de 15 de Novembre de 1929 en article signat per Amadeu Baryany:

«Deben saber los lectores de EL DILUVIO que don Claudio de Boét, contra quién no atrevióse el señor Garrell, es el secretario de la corporación municipal de la ciudad y que el Ayuntamiento da un noventa por ciento de sus trabajos de imprenta (que no son pocos) a la casa Garrell, de cuya propiedad industrial forma parte don Amador.

Debo hacer constar que en Granollers existen otras dos imprentas.

La fachada que actualmente ha reconstruido la imprenta Garrell, domicilio de la Administración y Redacción de «La Gralla», lo ha sido verificando las obras a base de especiales atenciones del Ayuntamiento, que han permitido a sus propietarios no desembolsar hasta el momento cantidad alguna.»

i afegia:

«El Municipio, de quien depende y es quien administra el colegio de segunda enseñanza, ha tenido con don Amador Garrell un exceso tal de consideraciones que le han permitido lucrarse del mismo. **A aquél han concurrido sus hijos durante más de un año y medio sin que en tal espacio de tiempo se haya tomado la molestia de satisfacer una sola mensualidad.**

He de recordar también al señor Garrell. «nacionalista y republicano de toda la vida», el número extraordinario de «La Gralla» en conmemoración de uno de los viajes que los reyes hicieron a nuestra ciudad. Extraordinario que vió la luz a base de una subvención de la Diputación provincial, y que fué gestionada por quien en esta dispone del silencio.»

A lo que contestà el senyor Garrell en «El Diluvio» de 16 de Novembre de 1929:

«Las «especiales atenciones» del Ayuntamiento para con la casa Ga-

rell, que ha permitido a ésta hacer la fachada de su casa —o de nuestra casa, como quiera— sin desembolsar «hasta el momento» cantidad alguna, no es cosa nuestra, como comprenderá, sino que es de la incumbencia del Ayuntamiento, del cual precisamente formaba parte el señor Barbany.»

i encara més:

«Referente al «exceso de consideraciones» que el Municipio, o quien sea que administre el Colegio de segunda enseñanza, haya podido tener con los hijos de don Amador Garrell, no dude el señor Barbany que éste las agradece profundamente. Y agradece al señor Barbany la parte que le corresponde en ese «exceso de consideraciones» a las cuales se refiere.»

Per la meua part, crec que no em cal afegir res, i entenent-ho així, transcripció íntegrament la darrera nota d'Amadeu Barbany sobre l'afer. Diu així:

«**Visto para sentencia.** — A mis contundentes afirmaciones con que en EL DILUVIO del pasado viernes daba la certidumbre de la actuación provechosa de don Amador Garrell en el periodismo, don Amador Garrell contesta «Aclarando conceptos» (dice el epígrafe), en la edición de ayer.

El señor Garrell no aclara en nada lo muy pero muy claro que tuve que exponerle. Se limita a comentar saliendo del trance lo mejor posible, y sin que consiga ni siquiera encontrar medios para desvirtuar ninguno de los conceptos que le expuse anteriormente.

Acaba el señor Garrell retirándose del palenque con la frase burda de que no va a tomarse la molestia de contestarme otra vez. Ya debió optar por no contestarme en la primera ocasión, lo que, indudablemente, le hubiera ahorrado la situación violenta en que se ha metido.

Està ya el asunto «visto para sentencia». La opinió sabrà apreciar dónde y cómo se cobija la inmoralidad que ha promovido la polémica cuyo epilogo hoy tiene lugar. — AMADEO BARBANY.»

Però, el què ens ha proporcionat més llum sobre l'afer, han estat aquestes actes del Comitè Directiu del Patronat de què he parlat. En elles vaig descobrir que el xiroi articulista, disfrutà indegudament dels beneficis d'una beca que mai li va ésser concedida, com es podrà fàcilment comprovar amb la lectura parcial de les al·ludides actes. Diuen així:

Acta de 27 de Juny de 1929. — «El Sr. Vegué, pide al Comité del Patronato, cuide de averiguar en que situación se encuentran los alumnos José Aragonés Xiol y Amador Garrell Soto, que solicitaron una beca al principio del curso, al igual que otros compañeros, y que habiéndose ya resuelto por parte de la Corporación Municipal las instancias de todos los demás nada hayan manifestado referente a la situación de estos escolares que han venido asistiendo a clase con toda regularidad **y sin que hayan satisfecho ninguna mensualidad.** Se delega al Sr. Marimón para que en nombre del Patronato averigüe como se encuentran estos expedientes.»

Acta de 16 de Setembre de 1929. — «También se acuerda in-